

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato	13. april 2026
Sagsbehandler	Tine Baatrup
Telefon direkte	76 16 15 05
Sagsid	MIS-26/000732

Høring: Retslig lovliggørelse af åbning af tilløb 2 til Nørå Bæk til eksisterende vandhul og ændret forløb af Nørå Bæk

I forbindelse med den igangværende regulativrevision i Esbjerg Kommune skal en åbning af rørledningerne i Nørå Bæk og Tilløb 2 til Nørå Bæk til et eksisterende vandhul retlig lovliggøres efter vandløbslovens § 16 om regulering af vandløb, jf. vandløbslovens § 17.

Høring af projektet

Projektet sendes i offentlig høring i 4 uger fra den 13. april 2026 til 11. maj 2026.

Regulativmæssige forhold

Nørå Bæk er omfattet af "Regulativ for Vibæk Vandløbssystem" vedtaget april 1993. Hele hovedløbet er rørlagt med en rørdimension fra Ø30 cm til Ø40 cm og har udløb i Sneum Å. Der er fire tilløb til hovedløbet som jf. regulativet løber til brønde i hovedløbet i st. 0 (tilløb 1), st. 36 (tilløb 2), st. 100 (tilløb 3) og st. 160 (tilløb 4). Alle fire tilløb er rørlagt med dimensioner på Ø15 cm og Ø20 cm.

Tilløb 2 ligger under en åben grøft på den øvre del indtil brønd i st. 60 m, hvor det skifter retning mod syd.

Vedligeholdelsespraksis for rørlagte strækningerne fremgår ikke af regulativet, men Esbjerg Kommune har 1 gang om året besigtiget vandløbet og oprenset evt. sand i brøndene.

De regulativmæssige forhold fremgår af figur 1 på næste side.

Figur 1: De regulativmæssige forhold for Nørå Bæk med tilløb. Stationering er pr. 50 m.

Besigtigelse

Langs Nørå Bæk st. ca. 20-100 m og langs nedre del af tilløb 2 viser orthofotos fra 1954, at der har været vådt med blankt vandspejl og på orthofotos fra 1995 ses et vandhul, som også eksisterer i dag. Rundt om og syd for vandhullet er der en del bevoksning i form af krat og træer, som har været der siden 1995 jf. orthofotos (se figur 2).

Figur 2: Orthofoto fra 1954 (venstre) og orthofoto fra 1995 (højre).

På et tidspunkt er tilløb 2 blevet afbrudt, så vandet løber ud i vandhullet i stedet for ned i brønden i st. 36 m, som beskrevet i regulativet. Hvornår dette præcist er sket, vides ikke med sikkerhed, men søen var der allerede i 1995. Vand fra Nørå Bæk løber ligeledes ud i søen ca. samme sted som tilløb 2 er afbrudt. Hovedledningen mellem st. ca. 20 til brønden i st. 100 m på sydsiden af søen eksisterer stadig, men er formentlig ikke i funktion mere pga. træer, der vokser ovenpå ledningen. Afløb fra søen sker via en grøft til en gammel brønd i st. ca. 100 m, hvor vandet løber ind i brønden og videre mod vest i hovedledningen.

I henhold til et notat fra 19-09-2017, som er udarbejdet ifm. en besigtigelse med en lodsejer, har vandet ifølge lodsejer i rigtig mange år løbet igennem vandhullet/søen, et forhold han fandt helt uproblematisk. I Esbjerg Kommunes eget besigtigelses notat fra 06-03-2018 fremgår det, at vandet jf. en lodsejer har løbet igennem søen i over 30 år.

På strækningen st. 20-100 m består Nørå Bæk af muffeløse teglrør, som har været ude af funktion i årevis efterhånden som trærodder er groet ind i røret. Forholdet har været kendt siden tidligere Bramming Kommune var vandløbsmyndighed.

Af notatet fra d. 19-09-2017 fremgår det ligeledes, at afvandingsproblemer fra den østlige del af bækken stammede fra rørsammenbrud i 2015, og dette blev løst ved at røret blev repareret, og der blev sat en ny brønd i st. 176 m, hvor tilløb 4 løber til hovedledningen. Samtidig blev tilløbet og afløbet fra søen oprenset, så

vandet uhindret kunne finde vej igennem søen og vandet løb herefter fint fra øst mod vest.

På baggrund af besigtigelsesnotaterne vurderes det, at en genetablering af tilløb 2 i overensstemmelse med regulativet fra 1999 samt reparation af rørlægningen i Nørå Bæk st. 20-100 m, så den bliver tæt, vil kræve nedgravning af nye rør på de nævnte strækninger. Dette vil nødvendiggøre fældning af en del træer. Da vandhullet er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, vil både træfældning og gravearbejde kræve dispensation. Der vil desuden være risiko for, at vandhullet helt eller delvist tørlægges i forbindelse med arbejdet.

Udskiftning af en længere rørlagt strækning af et offentligt vandløb, der ikke længere er funktionsdygtig, vurderes ikke at være almindelig vedligeholdelse. Arbejdet vil derfor kræve godkendelse efter Vandløbsloven, og udgifterne til gennemførelse af projektet skal afholdes af brugerne og ejerne af rørledningen.

I 2017 er Tilløb 3 til Nørå åbnet på en mindre strækning og rørledningen er flyttet. Forløbet er godkendt i reguleringssagen d. 31-07-2017, og der er ingen ændringer af Tilløb 3 i nærværende reguleringssag.

Fremtidig forhold

Den tidligere lodsejer langs den øvre del af Nørå Bæk oplevede generelt ikke udfordringer med at få vandet afledt, og der var ønske om at bibeholde vandløbet/rørledningen, som den er i dag.

De fremtidige forhold er således en lovliggørelse af de eksisterende forhold for tilløb 2, som har udløb i vandhullet, samt for Nørå Bæk gennem søen, da rørledningen st. 20-100 m ikke længere har nogen funktion og vandet løber gennem søen. (se figur 3).

Figur 3: Fremtidige forhold, Nørå Bæk og tilløb 2 til Nørå Bæk. Stationering pr. 50 m.

Den regulativmæssige skikkelse for Tilløb 1 og Tilløb 4 ændres ikke i forhold til det gældende regulativ fra 1999. Det samme gælder Tilløb 3, som er beskrevet i reguleringsagen af 31. juli 2017.

Den nye geometriske skikkelse for Nørå Bæk, med opdaterede koter baseret på opmålingen af vandløbet foretaget i 2025, fremgår af tabel 1. Skikkelsen er videreført fra regulativet fra 1999, men med den ændring, at vandløbet er åbnet gennem søen.

Der er ikke fastlagt en regulativmæssig skikkelse for vandløbet gennem søen, idet vandet her ikke løber i et egentligt vandløbsprofil, men diffust gennem søen.

Tabel 1: Geometrisk skikkelse for Nørå Bæk. Kun forløbet gennem søen (st. 40–100 m) er ændret jf. nærværende reguleringssag. Koterne er opdateret i overensstemmelse med landinspektøropmåling fra 2025, som vurderes at afspejle det faktiske og lovlige forhold.

Station [m]	Rørdimension [cm]	Kote [m DVR90] Ind- / -Udløb	Bemærkning
0	x Ø20	10,60	Brønd
28	x Ø20	10,34 / 9,90	Brønd
36	x	10,21 Sø	Udløb i sø
100	x Ø35	9,95 / 9,96	Indløb fra sø til brønd
378	x Ø40	9,66 / 9,57	Brønd
520	x Ø40	9,53 / 9,56	Brønd
750	x Ø40	9,44 / 9,36	Brønd
850	x Ø40	9,08 / 9,16	Brønd
1007	x Ø40	891 / 895	Brønd
1045	x Ø40	8,80 / 8,82	Brønd
1078	x Ø40	8,82 / 8,82	Brønd
1084	x Ø40	8,74 / 8,72	Brønd
1304	X Ø40	8,33 / 8,35	
1314	X Ø40	8,25 / 8,22	Brønd
1407	X Ø40	7,89 / 7,89	Brønd
1502	X Ø40	7,32 / 7,33	Brønd
1600	x Ø40	6,80 / 6,77	Brønd
1729	x Ø40	6,27 / 6,27	Brønd
1770	x Ø40	6,08 / 6,08	Brønd
2334	X	3,72	Rørudløb i Sneum Å

* OBS: Brøndene 1092, 15410, 2028, 2100 og 2210 der er angivet i regulativet er ikke fundet i ny opmåling. Kun Ø40 cm rør målt mellem st. 520-750, ikke Ø45 cm som angivet i regulativet.

Den nye geometriske skikkelse for tilløb 2 fremgår af tabel 1.

Tabel 2: Geometrisk skikkelse for tilløb 2 som er forkortet iht. regulativ 1999 pga. udløb i sø.

Station [m]	Rørdimension [cm]	Fald 0/00	Kote [m DVR90]	Bemærkning
0	x Ø15	x 9,7	12,21	Rørindløb
60	x Ø20	x 9,6	11,63	Brønd
158	x	x	10,21	Rørudløb i vandhul

Afgørelse efter vandløbsloven

Esbjerg Kommune lovliggør hermed nyt forløb af Nørå Bæk gennem søen og tilløb 2 ved udløb i søen, som er beliggende på matrikel nr. 10e Nørå By, Bramming. Afgørelsen træffes i henhold til vandløbslovens¹ § 17, jævnfør § 3 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.².

Godkendelsen gives på følgende vilkår:

- At de eksisterende forhold bibeholdes, som vist på figur 1

Afgørelsens gyldighed

[Indsættes i endelig afgørelse]

Afvandingsmæssige konsekvenser

Da reguleringssagen udgør en lovliggørelse af de eksisterende forhold, som ikke har været ændret i en længere årrække, vurderes der ikke at være afvandingsmæssige konsekvenser.

I henhold til de berørte lodsejere, som Esbjerg Kommune har været i løbende dialog med, og som har deltaget i besigtigelser af området, er der ingen afvandingsproblemer efter udskiftningen af brønden ved st. 172 m.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019

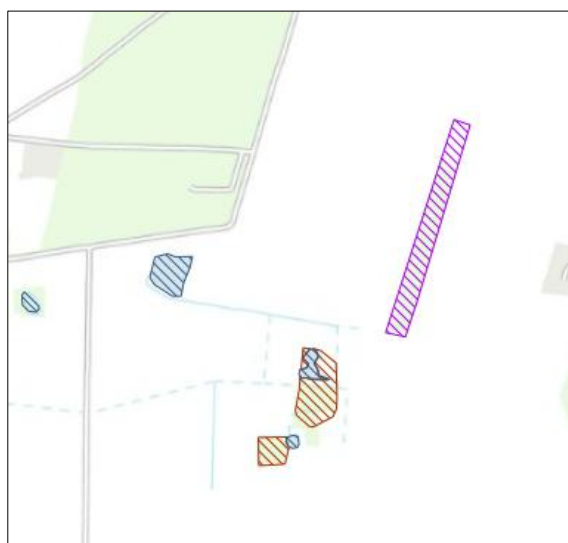
² Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016

Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Vandhullet, som Tilløb 2 løber til, og som hovedløbet Nørå Bæk løber langs, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er desuden beskyttet mose omkring vandhullet (se figur 3).

Træfældnings- og gravearbejde i forbindelse med genetablering eller reparation af rørledninger, som beskrevet i regulativet fra 1999, vil derfor kræve dispensation, ligesom vandhullet og mosen kan risikere at blive helt eller delvist tørlagt. Denne risiko undgås ved lovliggørelse af de eksisterende forhold.

Den øvre, rørlagte del af Nørå Bæk samt de fire tilløb er ikke beskyttet vandløb jf. Naturbeskyttelseslovens § 3. Det samme gælder den nedre, åbne strækning af Nørå Bæk.

Figur 1: Overblik udpegede områder jf. Naturbeskyttelseslovens §3. sø (blå), mose (brun) og hede (pink)

Nørå Bæk med tilløb er ikke målsat i henhold til vandområdeplanerne 2021-2027 og ligger heller ikke i et område med okkerpotentiale.

Nørå Bæk udløber til Sneum Å, som er et Natura 2000-område. Da reguleringssagen udgør en lovliggørelse af eksisterende forhold, som ikke har været ændret siden før regulativet fra 1999, vurderes det, at sagen ikke har nogen påvirkning af Natura 2000-området. Det nuværende vandhul forventes desuden at have en renseeffekt i forhold til det drænvand, det modtager, hvilket ikke ville være tilfældet, hvis rørledningerne blev genetableret.

Bilag IV-arten guldblomme er konstateret på den beskyttede hede nordøst for vandhullet (se figur 3). Esbjerg Kommune vurderer, at de eksisterende forhold, som godkendes i nærværende reguleringssag, ikke vil forringe levevilkårene for denne art eller for andre dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Det vurderes heller ikke, at sagen

vil have negativ påvirkning på Natura 2000-området Sneum Å, eller på det beskyttede vandhul og de tilknyttede beskyttede moseområder.

Økonomiske forhold

Der er ingen omkostninger ved lovgivning af de eksisterende forhold.

Ejerforhold

Projektet vedrører følgende matrikler:

- 10e Nørå By, Bramming
- 1a Terp by, Bramming
- 2f Nørå by, Bramming

Naturbeskyttelsesloven

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke er behov for en dispensation fra naturbeskyttelsesloven til projektet, da der ikke udføres entreprenørarbejde ifm. reguleringssagen, det er kun en lovgivning af de eksisterende forhold.

VVM

Reguleringer af vandløb er omfattet af Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter. Esbjerg Kommune har udarbejdet en screening d. [Her indsættes hvornår og om der er lavet miljøscreening].

Klagevejledning

Vedhæftes endelig afgørelse efter vandløbsloven.

Henvendelse

Henvendelse vedrørende denne afgørelse rettes til Tine Baatrup på tlf. nr. 76 16 15 05 eller e-mail tin8@esbjerg.dk

Venlig hilsen

Tine Baatrup
Biolog